

Вх. №...../.....2024 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД
от
дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката (ЗЕ) с решение по Протокол № 30 от 24.02.2014 г., е приела Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6, Наредбата), която е обнародвана в ДВ, бр. 31 от 2014 г.

След приемането на Наредба № 6 чрез Преходни и заключителни разпоредби на Закона за индустриалните паркове, обн. ДВ, бр. 21 от 2021 г. в ЗЕ са направени допълнения, с които е предвидено КЕВР да издава лицензии за дейността разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа. Съгласно чл. 88а от ЗЕ разпределението на електрическа енергия и експлоатацията на затворените електроразпределителни мрежи се осъществяват от оператори на затворени електроразпределителни мрежи. По силата на чл. 116б, ал. 3, във връзка с чл. 116а, ал. 3 от ЗЕ условията и редът за присъединяване на затворена електроразпределителна мрежа към друга електрическа мрежа, както и на обекти на производители и клиенти на електрическа енергия към затворената електроразпределителна мрежа следва да се уредят в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Също така, със Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 11 от 2023 г. са регламентирани нови обществени отношения, свързани със съхранението на електрическа енергия, съответно изграждането и присъединяването на съоръжения за съхранение на електрическа енергия към електрическите мрежи. В тази връзка, в чл. 116, ал. 1 от ЗЕ за операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителни мрежи е предвидено задължение да присъединяват обекти за съхранение на електрическа енергия.

На следващо място, със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници – ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г. е въведена възможност за оператора на електропреносната мрежа в хода на процедура по присъединяване на обект на оператор на електроразпределителна мрежа, в случай, че е необходимо да се извърши разширение или реконструкция в електропреносната мрежа, да предложи присъединяване при временна схема на достъп на цялата или на част от заявената мощност на обекта. ЗИД на ЗЕ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г. Със ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 86 от 2023 г. е уреден по нов начин редът за

присъединяване към електрическите мрежи на производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници.

Също така, е налице и необходимост от изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) с оглед привеждане в съответствие с измененията и допълненията на ЗЕ, обн. ДВ., бр. 96 от 2023 г. на действащата подзаконова нормативна уредба, свързана с лицензиране на оператори на затворени електроразпределителни/газоразпределителни мрежи. На следващо място, е необходимо прецизиране на разпоредбите относно редът за вписване в регистрите, които се водят в КЕВР и обстоятелствата, подлежащи на вписване в тези регистри.

Описаните по-горе изменения и допълнения в ЗЕ и ЗЕВИ са многобройни и съществени, поради което за привеждането на наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ и на нейната структура в съответствие с тези изменения е необходимо да се изготви проект на изцяло нов подзаконов нормативен акт, при отчитане на изискванията на Закона за нормативните актове (ЗНА), а Наредба № 6 да бъде отменена.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА), в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконов нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното, в настоящия доклад са изложени мотивите за приемането на проект на нова наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ, както следва:

1. Причини, които налагат приемането на нова наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ:

Регламентирани са изцяло нови обществени отношения, свързани със съхранението на електрическа енергия, съответно изграждането и присъединяването на съоръжения за съхранение на електрическа енергия към електрическите мрежи. В тази връзка, е необходимо да се уредят задълженията на операторите на електропреносната мрежа и на електроразпределителни мрежи свързани с присъединяването на обекти за съхранение на електрическа енергия.

На следващо място в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ е необходимо да бъдат регламентирани и условията и редът за присъединяване на затворена електроразпределителна мрежа към друга електрическа мрежа, както и на обекти на производители и клиенти на електрическа енергия към затворената електроразпределителна мрежа.

Въведената възможност за оператора на електропреносната мрежа в хода на процедура по присъединяване на обект на оператор на електроразпределителна мрежа, в случай, че е необходимо да се извърши разширение или реконструкция в електропреносната мрежа, да предложи присъединяване при временна схема на достъп на цялата или на част от заявената мощност на обекта, налага създаването на съответните ред и условия в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Уреден е по нов начин редът за присъединяване към електрическите мрежи на производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници. Намалена е

административната тежест, като е създадена възможност за издаване на разрешение за реализиране на инвестиция за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, също така и подаване на документи за присъединяване на към съответната мрежа. Също така е предвидено облекчаване на процедурите по присъединяване на обекти на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 1 MW, като са намалени сроковете за извършване на проучване и издаване на становище за условията и начина за присъединяване. ЗЕВИ предвижда възможността за присъединяване по облекчен ред на инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или инсталации на потребители на собствена електрическа енергия и демонстрационните проекти с инсталирана електрическа мощност до 10,8 kW включително. Също така в ЗЕВИ е предвидена облекчена процедура и намалени срокове при извършване на модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, при която се предвижда общата инсталирана мощност да се увеличи с не повече от 50 на сто спрямо съществуващата инсталирана мощност на обекта. Тези изменения налагат създаването на съответните разпоредби в наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ.

Също така, е налице и необходимост от изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката с оглед доразвиване на действащата подзаконова нормативна уредба, свързана с лицензиране на оператори на затворени електроразпределителни/газоразпределителни мрежи, както и изменение на разпоредбите относно редът за вписване в регистрите, които се водят в КЕВР и обстоятелствата, подлежащи на вписване в тези регистри.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на нова наредба по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ се цели да се уредят обществените отношения, възникнали вследствие на гореописаните изменения на ЗЕ и ЗЕВИ.

В тази връзка, с оглед яснота и прецизност, проектът на наредба е озаглавен по нов начин - Наредба № 6 от2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи (Наредба № 6). Същият е структуриран систематично в шест отделни глави, в част от които са обособени раздели. В отделните глави и раздели са регламентирани регламентирани редът и начинът на присъединяване в зависимост от присъединявания обект, както и условията за преустановяване на преноса на електрическа енергия и присъединяването.

Глава първа от проекта на Наредба № 6 е озаглавена „Общи положения“ и се състои от чл. 1 – чл. 6. Тази глава има за цел да уреди предметният обхват, както и общите положения, приложими към всички видове обекти, които следва да се присъединят към съответната мрежа, Въведена е възможност за оспорване на всички действия или бездействия на оператор на електрическа мрежа по прилагане на тази Наредба № 6 от лицата, поискали присъединяване на обект.

Глава втора от проекта на Наредба № 6 е озаглавена „Ред за присъединяване на обекти за потребление на електрическа енергия“ и се състои от чл. 7 - чл. 47 и включва Раздели I “Искане за проучване на условията за присъединяване”, Раздел II „Условия за присъединяване“, Раздел III „Ред за издаване на становище за присъединяване и сключване на предварителен договор“, Раздел IV „Договор за присъединяване на обекти за потребление“, Раздел V „Проектиране и изграждане на електрическите съоръжения“, Раздел VI „Въвеждане в експлоатация на обекти за потребление и на съоръженията за присъединяването им към електрическите мрежи“, Раздел VII „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VIII „Определяне, контрол и промяна на електрическите мощности“.

Глава трета от проекта на Наредба № 6 е озаглавена „Ред за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия“ и се състои от чл. 48 - чл. 76 и включва Раздели I “Искане за проучване на условията за присъединяване”, Раздел II „Ред за сключване на предварителен

договор и на договор за присъединяване“, Раздел III „Проектиране и изграждане на съоръженията за присъединяване“, Раздел IV „Присъединяване към електрическата мрежа“, Раздел V „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VI „Технически изисквания към обектите за производство за присъединяване към електрическата мрежа“.

Глава четвърта „Ред за присъединяване на обекти за съхранение на електрическа енергия“ на проекта на Наредба № 6 се състои от чл. 77 - чл. 97 и Раздели I „Искане за проучване за присъединяване и условия за присъединяване“, Раздел II „Ред за сключване на предварителен договор и на договор за присъединяване“, Раздел III „Проектиране и изграждане на съоръженията за присъединяване“, Раздел IV „Присъединяване към електрическата мрежа“, Раздел V „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VI „Технически изисквания към обектите за съхранение за присъединяване към електрическата мрежа“.

Глава пета „Ред за присъединяване на обекти на оператори на електрически мрежи към електрически мрежи на други оператори“ на проекта на Наредба № 6 се състои от чл. 98 - чл. 130 и включва Раздели I „Искане за проучване за присъединяване“, Раздел II „Условия за присъединяване“, Раздел III „Ред за сключване на предварителен договор и договор за присъединяване“, Раздел IV „Договор за присъединяване“, Раздел V „Проектиране и изграждане на съоръженията за присъединяване“, Раздел VI „Въвеждане в експлоатация на съоръжения за присъединяване“, Раздел VII „Граница на собственост на електрическите съоръжения“, Раздел VIII „Определяне, контрол и промяна на договорените електрически мощности“.

Гореописаните глави от втора до пета имат за цел детайлно да уредят реда и условията за присъединяване на обекти за потребление, производство и съхранение на електрическа енергия както и на обекти на оператори на електрически мрежи към електрически мрежи на други оператори, като в тях са регламентирани отделните етапи, които е необходимо да бъдат осъществени с оглед присъединяването на обекта към съответната мрежа.

Глава шеста „Преустановяване на преноса на електрическа енергия и на присъединяването“ на проекта на Наредба № 6 се състои от чл. 131 - чл. 137. В посочената глава са регламентирани случаите, при които съответният мрежови оператор може да преустанови преноса на електрическа енергия и/или присъединяването с или без предизвестие, както и тяхното възстановяване. Уредена е и хипотеза за временно преустановяване на преноса по искане от съответното лице.

В проекта на Наредба № 6 е включена и допълнителна разпоредба, чиято цел е да се дадат легални дефиниции на специфични понятия, използвани в тази наредба, като по този начин се избягва противоречивост на крайните резултати, които се целят да бъдат постигнати. Създадени са преходни и заключителни разпоредби, в които се уреждат как се довършват започналите процедури по присъединяване, както и влизането в сила на Наредба № 6

На следващо място, целта на изменението и допълнението на НЛДЕ е да се приведе в съответствие с измененията на ЗЕ, обн. ДВ., бр. 96 от 2023 г., свързани с лицензирането на дейностите „разпределение на електрическа енергия и/или на природен газ в затворена електроразпределителна/газоразпределителна мрежа“, както и детайлизиране и прецизиране на данните, съдържащи се в регистрите, водени от КЕВР.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:
Прилагането на Наредба № 6 и не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Приемането и прилагането на Наредба № 6 като резултат ще доведе до яснота и сигурност в отношенията между лицата, които желаят да присъединят обект производство, потребление или съхранение на електрическа енергия към съответната мрежа и съответния оператор на електрическа мрежа, както и между операторите на електрически мрежи, в случаите на

присъединяване на обект на оператор към друг оператор. Също така, очакваният резултат от прилагането на Наредба № 6, е повишаването на броя на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници. Това ще доведе до увеличаване на дела на произведената и потребена енергия от възобновяеми източници в общия дял на произведената/потребена електрическа енергия в страната.

Изменението и допълнението на НЛДЕ ще осигури по-голяма прозрачност и публичност по отношение на лицата, притежаващи издадена от КЕВР лицензия, както и яснота по отношение на условията, на които трябва да отговарят лицата, желаещи да получат лицензия за дейностите „разпределение на електрическа енергия и/или на природен газ в затворена електроразпределителна/газоразпределителна мрежа“.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на Наредба № 6 е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът е съобразен с нормите на ЗЕВИ, които въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, както и с нормите на ЗЕ, които въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС

При приемане на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на Наредба 6 следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по проектите.

В § 50 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. в ДВ, бр. 96 от 2023 г., в сила от 17.11.2023 г., е предвидено, че подзаконовите нормативни актове по прилагането му се привеждат в съответствие с този закон в срок до три месеца от влизането му в сила. В тази връзка е необходимо да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 4, изр. второ възможност Комисията да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни за предложения и становища по проекта на Наредба 6 от публикуването му за обществени консултации.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14, чл. 21, ал. 1, т. 3 и чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1, чл. 49, ал. 1, т. 1 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Наредба № 6 от 2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2, като на участниците в него да се осигури възможност и за дистанционно участие;**
- 4. Датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 5. Да публикува проекта по т. 2, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;**

6. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с общественото обсъждане и с публикувания проект по т. 2 на Портала за обществени консултации.

Приложение: Проект на Наредба № 6 от 2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи.